

5/89

~~P. S. M. E. N. K. A.~~

• ÚVODEM •

SPLNENÁ PŘÁNÍ

Naši milí čtenáři si při různých setkáních přáli přečíst si v Písmenkách i něco s visačkou kvality.

Vzhledem k tomu, že časové problémy zapříčinily nedostatek Vašich příspěvků, sáhli jsme do šuplíků, ne však pro dílka svoje, ale pro to, abychom Vaše přání splnili. Staré sborníčky Trapsavce snad vyplní i Vaše požadavky a nezklamou i přes své stáří. Příjemné čtení za sychravých podzimních večerů přeje

Redakce Písmenek

PS: Vzkazy tentokrát žádné nejsou.

ZNOVU PŘIPOMÍNÁME, ŽE UZÁVERKA ČÍSLA 6 JE 30. LISTOPADU!

ste - jmen -

• JELEN •

Hele Paroháč! A jak pyšně se nese!
A zatím mu za zády... laň někde v lese...
Ale darmo mluvit..

• TATRANSKÝ NOSÍČ •

Jeho KROK měl tři dcery:
NÁDECH, VÝDECH, PAUZU.
Třítaktní motor
v serpentínách na Téryho chatu.
A na zádech celý svět:
zařizlý dvěma poledníky
do ramen.

• VĚČER •

V kraji, kde umřel den
pohltil tichý vzdech
lhostejný křik lesa.
A černé sukno přikrylo
trosky jeho duše.
Už jenom pláč ovrčků
zní hystericky z davu,
co tlačí se u tlejících zbytků.
A na obzoru
krví potřísněná obloha
řadí hvězdy
do pohřebního průvodu.

Petr Lienert - Pete

* Tolik přírodu rád máš
 * Rozlehlé stráně
 * A všechno špatně smaž
 * Měj v srdci lásku
 * Pak nebudou ti vadit
 ani šedé skráně

* Lžeš sladce, tak jak miluješ?
 * A víš, žeš malá kráska?
 * Svých dobrodružství lituješ
 * Kam zmizela tvá maska
 * A co ti vlastně zbývá.

* Čemu že podléháš
 * Emoce stranou
 * Kohosi vyhlížíš
 * A nemáš na vybranou
 * Notes si prohlížíš
 * Í on čeká, ale na jinou.

* Starý a moudrý tu stojí
 * Tisíce, ne snad stovku let
 * Rány se v srdci špatně hojí
 * O tom by mohl vyprávět
 * Moudrý a tichý král lesa.

* Rukou jako když tě pohladí
 * A úsměv krásný vykouzlí ti
 * Dáš za ní své stesky
 * Ooh neboj se, nic neprozradí
 * Svou upřímností pomůže ti
 * Tak zažeň v očích blesky.

* Nemám
 * A hledám
 * Patent
 * A talent
 * Do hlavy

. NA CHVÍLI.

Slunce ti ukáže cestu
 vítr ti tváře osvěží.
 S radostí dáš vale městu
 a kolem vlaku cesta poběží.

Budeš mít v srdci svobodu
 a v duši samé velké činy.
 S čutorou sám si půjdeš pro vodu
 najednou nebudeš už líný.

Staneš se malým vandrákem,
 krajánkem co střídá města.
 Budeš se smát lidem s barákem,
 s touhou jít do Bella vista

Pak ale krátce si vzdyohneš,
 až budeš vracet se zpátky
 na město zase si zvykneš,
 budeš zas synem své matky.

Sárka Chumová - Akimba

• ŠTĚTNĚJ SVĚT •

Ríkali, že nemám se už ptát
proč stromy umírají
proč přestal vítr písně hrát
a květy uvaďají.

Ríkali, že každéj slušnej dneska mlčí
a v tichosti si staví vlastní hrad
nevidí, co dává zuby vlčí
proč Slunce nechce tolik hrát.

Ríkali, že hvězdy navždy tady svítí
a čisté vody prý je dost.
Však ztránilo se někde luční kvítí
jen člověk si jde pro hrđost.

A proč mám mlčet
proč se smát
před hrůzou oči zavírat!

Už dávno zmizel horský pramen
a rasci z tůně pod strží
a zem zachvátil krutý plamen.
Kdo z nás z něj nejvíce vydrží?

Lenka Jabůrková - Melouněk

• SNĚNÍ •

Přemýšlím a zkouším snít.
Snít o věcech, o kterých vím, že se nestanou,
ale čala bych kousek života za ten sen,
v němž obyčejné věci jinou barvu dostanou.

Markéta Palášková - Maky

ZELENÁČ

"Na konci týhle rovinky je Libštejn. Tam se najíme." Povídal mi tenkrát Jarda. To jsme jeli Berounku, každý na své nafukovací lodi. On už nějakou řeku za sebou měl, já jel poprvé, bez zkušeností.

Pomalou přistáváme a vytahujeme lodě na břeh. Při jídle si v klidu prohlížíme zbytky jezu. Nevypadá moc lákavě. Jarda vypráví, jak ho loni v pohodě sjel, kdy byl na vodě poprvé a navíc se svým bráchou v jedné lodi. Letos jel sám, a bylo víc vody. Proud přinesl do jezu všelijaké větve. Postupně připlouvají další vodáci. Parta známých plzeňáků, putovní pionýrský tábor. Jiní ani nezastavují a přetahují lodě mělčinou u druhého břehu. "Taky možnost. A jak to uděláme my?" ptám se. "My to zjedem. Jako loni. Nic to není a navíc jedem každý sám. Není to nic těžkého." Chvilí koukám na něj, chvíli na jez. Moc se mi nechce, ale pak připouštím. "Ale jedeš první, alespoň mi ukážeš cestu." Sáhám po osvědčené taktice... Jarda sune loď do vody. To už se stáváme středem pozornosti ostatních vodáků. Stejně jako já vidí i oni v Jardovi pokusného králíka. "On to pojede?" ptá se někdo z přihlížejících. "Jo, to nebude nic těžkého." a povídám jim, jak to loni bez problémů sjel. "A ty to chceš jet taky?" Ptají se dál a s nedůvěrou si prohlízejí moje malé, "dětské" pádlo, vypadající jak velká vařečka. "A proč ne? Když to sjede on, tak já taky. To nic není." A to už Jarda vplouvá do klidných vod pod jezem. Přistává a mává na mne, abych jel. Tak hurá do vln. Přihlížející vodáci přivolávají ostatní. Představení začíná.

V klidu odražím od břehu. Proud zrychluje a už jsem v jezu. "Teď" říkám si a ochci zatočit. Loď ale neposlouchá. Zenu se bokem přímo na mohutnou větev. Chtě nechtě rovnám loď. Řítím se přímo do náhonu, kde voda s hukotem mizí v jakési průrvě. "Tak to né, tam se mi nechce." Pádluju jako o život, ale nějak mi to nejde. Na břehu je veselo. Dobrých třicet lidí má teď ze mě legraci. "Neprojeři!" "Jé podívejte, kam to jede!" "Prěj to nic není!" Slyším za sebou výkřiky promísené smíchem. "Klid," povídám si a zabírám dál. Průrva se blíží! Nakonec obracím loď proti proudu a chytám se zdi náhonu. Pár metrů za mnou hučí voda v průrvě. Koknu k ní, a v tom okamžiku mou loď bere proud. Zatínám prsty do zdi. Podařilo se mi loď srovnat. Je podél zdi. Zkousím se posunout dopředu. Proud je silnější a stále uhýbá mou loď do náhonu. Zkousím to znovu. Najednou se začala loď převracet. Vyskakují... Ale co to? Voda jenom nad kolena a pevné dno. "Tak to je jiná!" Chytám loď plnou vody a pomalu ji tlačím před sebou zpátky do jezu a pak ven do řeky. Za chvíli jsem konečně v bezpečí mimo náhon. Naskakují do lodí. "Uáááá!" křičím radostí. "Projel jsem to!" A se zvedlýma rukama se nechávám unášet proudem. Ale uvnitř by se mě ještě krve nedořezal. Za chvíli přistávám. Jarda se škodolibým úsměvem čeká s připraveným fotoáskem vyfotit zmáčeného zelenáče.

Kamil Kila

• VIM, ŽE JEJEDNU... •

Čeká mě cesta
cesta, do života,
Popojít krok či dva,
ruku v ruce s časem
opustit místo,
které si říká "Samota"

• CO S LÁSKOU? •

Na rtech smích a v očích žal,
kdo dnes na lásku by si hrál.
Dnes boní nás spousta starostí,
naše nevlídnost lásku nehostí.

Chodí kolem nás a radši dělá
že nás nevidí,
když zaslechne hlas, odchází
od lidí.
Bojí se a je plachá jako pták,
každý den chodí kolem nás
po špičkách.

• RÁČEK •

• KLEPETÁČEK •

Markéta Palášková - Maky

Ráček zvaný klepetáček
to je pěkný loudáček.
Chvilí jezdí tak, zas tak
na vláček si hraje snad.
Právě volá, pozor, pozor, jede vlak!
Nad ním se však ztáhl mrak.

Kdo šlápl to, na klepetáčka?
Který i jako vlak - nezajel by ani broučka.
To někdo z nás zpřeházel mu kolejniče.
Tak vyhrává nad námi naše civilizace.
To záviděl mu, někdo, že umí chodit pozadu
a nepospíchá stále dopředu.

Jen blázen dovede se mstít tomu,
co stále jen nepospíchá a otáčí se pozadu.
Chraňme proto malé ráčky
před jejich zlými posměváčky.

/ přepis textu do písmene přesně /

• TĚ NOCI SVÍTILY HVĚZDY •

"Táhni, povídám!"

Vzteklý bolestí a hanbou jsem plívl do trávy.

"Táhni, ať už tě nevidím!"

Noha mě ukrutně bolela. Stáhl jsem si ji obvazem, který byl nyní od trávy. Vypadalo to na zlomeninu. Šli jsme ten den po turistické stezce a mne napadlo zkrátit si cestu výstupem na skálu. A muselo se to stát. Zrovna mě. Sletěl jsem, a v noze mi ruplo. Nemohl jsem se na ni postavit. Vztekali jsme se, on se na mne vždycky požíval, neříkal nic. Jen mi šel pro vodu, slyšel jsem, jak jeho boty haraší v kamení. Vztekati se mohli.

Vrátil se s vodou, sedl si na skalní výčnělek a mlčenlivě se díval, jak si obvazují nohu.

Kdyby alespoň nadával, hádal se, ale on nic.

"Tak sakra jdi už pro někoho!"

Zase nic neřekl, jen se zvedl a šel někam dolů. Zase jsem slyšel, jak haraší kamení. Dlouho se nevracel. Napadla mě ošklivá myšlenka - co když se urazil a odejel, nechal mě tady, za chvíli bude noc. A v horách je zatraceně chladno.

Vrátil se po dlouhé době, na zpoceném čele mu stály krůpěje potu. Přinesl velkou otep dřeva. Bez jediného slova vyňal svůj nůž opatřený pilkou a jal se řezat suché větve na malé díly. Pracoval usilovně, těžce oddychuje. Když byl hotov, již se stmívalo. Hodil na zem svou pokrývku. Byla již noc, na nebi zářily první hvězdy. Když jsem konečně ležel zabalen v pokrývkách u malého ohně, přiložil poleno a řekl mi: "Brzy přivedu pomoc."

Než odešel, slil uvařený čaj do mé termosky.

Slyšel jsem, jak se vzdaluje dolů po svahu. Jeho boty harašily v kamení. Zvuk kroků se vzdaloval, až utichl docela. Oheň dával příjemné teplo, bolest v noze se tišila. Ležel jsem a díval se na mou hlavu. Nebyl jsem opoštěn, tam někde dole jde nocí můj kamarád. Než odešel, přiložil na oheň. Té noci svítily hvězdy.

Kid

o o o o o

Když ale přijde chvíle,
kdy se kyvadlo zastaví
a štěstí nevydrží a zmizí,
pak s ním zmizí i kus tebe.
Ten kus, kde je srdce
a myšlenka
a zůstává tu jen černá díra.
Ta není pro nikoho,
ta je jen tvoje
a jen ty sám
musíš se s ní vyrovnat.
Sám musíš sebnat
kus bílého plátna
které černou díru navždy
zakryje a zbydou jenom
jizvy na okrajích.
Snad i ty čas zahojí,
možná že zůstanou
a časem zrůžoví
jako každá jizva.
A růžová je přece barva
štěstí, pohody a porozumění.

K. Zakopalová - Lú

ONTÁRIO

Dostal jsem psaní z Ontária
bez té dálky dejchne poezie
otvírám list, však mezi řádky
je skryta nostalgie.

že přej má praohu jak nobl pán
knihovhu plnou Hemigwaie
a nověj vůz a taky nuda
klepe mu na veřejě.

Odešli mnozí a jejich smích
v oamech už nikdy nezazní
toulavej vítr v strunách jim hrál
možná song poslední.

Dostal jsem psaní z Ontária
píše mi přítel z emigrace:
pošli mi, prosím, vzpomínek pár
sem do mý nový štace.

Srdce prý nechal malinkej kus
ležet u cesty tu neděli
kde jsme se slečnou Romantikou
na trávě tehdy seděli.

A tak jsem poslal do zámorí
pár stručnějšch vět a komplimentů
že srdce dávno v trávě není
jen trochu sentimentu

Dostal jsem psaní z Ontária
z té dálky dejchne poezie
dopis malej, však mezi řádky
VELIKÁ NOSTALGIE...

Joe Jégr

NOSTALGIE

Jsem psanop modrých dálek
a neklid žití mého stín
Toulavá vašeň - Bohu to dárek
rozmarne bozený v ohudý můj klín.

Dvé oči věčně hladových
údělem jsou všech tuláků
iluze modla je bláhových
hlad to je skutečnost vandráků.

Touha žhne jak rudý semafor
na trati vysněných cest,
básník je prospektor, metafor
tulák je dítětem hvězd.

Krásné je když Slunce zapadá
do moře štíhlých stožárů
tulácký život je balada
i opium ve zlatém poháru.

Andy Caballero

PIETA.

"S tebou ob, Kiwi, je?", zeptal jsem se naším rubotlamo-
ovikem. Přijel jsem do osady až v podvečer soboty, šerif seděl
nad plným esusem, jehož hladinu pokrýval krunýř dávno vyohlad-
lého tuku. Obr 198 nad zem něco spotřebuje, a když ne, je vyší-
nut. "Den celý takhle sedět chceš?" zkoušel jsem. Vyštkl jako
kolt od boku: "Všy své věci se starej!" Obr a k tomu šerif nemů-
že mluvit jako malý kluk. A přece moje všechny nervové antény
signalizovaly poplach. "Třeba pomůžu, Kiwi." Z kóty 198 se smut-
ně zahleděl na vrcholek svých stošedesátipětí. "Víš, co je to
pieta?" přepasíroval skrze zuby, zbylé z výkonů šerifské funkce.
"Myslíš jako smutek? Minutu ticha...?" Mockrát jsem držel minutu
ticha za ty, co odešli nebo se oženili, ale za koho teď? "Nejsi
kamarád, jsi šerif - máš plnej tajů!"

Zněkl jako máslo bozené na pánev. "Odešel člen osady, vlast-
ně odešla." To mi vyrazilo dech a v duchu jsem přepočítal naše
hládky a squaw. "Která?" vyjelo ze mne. "Juliana. Už není mezi
námi." Pochopil jsem a přidal se manifestačně k jeho žalu.
Juliana? U Manitoua, Juliana! Jezdila s námi od samého začátku,
zalykající se prachem cesty, věrná k smrti, oddaná do záhrobi,
jak dovedou psi. "Kdy se to stalo?" šeptl jsem. "Včera večer."
Schlavama svěšenýma jsme mlčky stoupali do březového hájku.
Šerif strhl snítka hlohu. Ve stínu bříz ležel hnědý, čerstvý
hrob, na něm pískovcový kámen, náhrobek, úcta a vzpomínka.
Stanuli jsme. Nechal jsem ho přistoupit dřív a położyć snítka.
Pak jsem četl pietní nápis na útržku krabice u kameně. "Zde
odpočívá a v tichu rezaví Juliana, má dobrá lžice, která mě
provázela v dobrém i zlém, věrně vždy po mém boku v pravém půl-
litru. Zesnula náhle, zlomiv se páteř na nepoživatelném
soustu. Šerif Kiwi "

Sam z Blackrangers

ZAŽÍHAČI OHŇŮ

Jdou šerem hlasy klekání
rozžehnout ohně na strání
a zhrublé ruce tuláků, dřevařů a vojáků
jdou nad žár tavit mozoly
a spalovat ušmudlané dopisy
když nervy povolí.
Psát jiné zas suchým listem bodláku
a sušit ponožky
ten zvlhlý zbytek posledního přepychu
a s prázdnou lahví, z níž naposledy přihlí si
dát se do smíchu.

Kdo přisoudil jim ten zvláštní cech
zažíhači ohňů
kdo poznačil je tímto darem
kdo vlhkem noci pošťaral se o nocleh
zažíhači ohňů a jejich znamení
to zamyká dveře domů
v nichž žijí panny
co nebyly prý pro ně zrozeny
to zamyká zvěř
prý aby se neztrácela
když volá klekání věřící do kostela
když píší zvoníci své verše provazy
svou poezii kostelů a romantických věží
je tolik vznešená, až někdy zamrazí.

Zvoníci, básníci
pohleďte dolů
vím, jsou z toho závratě
a proto jde to stěží
tam až k těm ohňům
na ty desítky mozolnatých dlaní
jste přece básníky ve věžích tu spolu
tak zkuste přechíst, co napsáno je na nich.

Ach ano, schází těm slovům rým
to trochu přerušil štiplavý ostrý dým
to někdy přsíívá do smutného ohniště
to řeřavé uhlíky mění se v řečiště
vy jste kryti věží
proto vám zvon vydá tón.
A ti tamdole, co leží u ohňů
jsou žhaví a promoklí stejně jako on.
Jsou v symbioze s plameny, se svým znamením a neklejí
když kraj duní klekáním
na to jsou příliš znavení
čpí z nich pot a čpí z nich rum
a pero do ruky jim vtiskl ostrý dým.

• CHLÁPEK •

Plameny skoro olizují vybledlé dřínky, kolena pálí, záda mám potažena jinovatkou. Hlavou se honí podivné myšlenky a ani nepozorují postavu, která vystoupila ze závoje tmy a stojí teď u mého ohně.

"Ahoj, kamaráde, mohu se trochu ohřát?" povídá. "Co bys nemoh" já na to a úkosem si ho prohlížím. Dřínky jako já, taky něco pamatují, a ta hlava, botový strniště, myslím si, a sahám pro krabičku cigaret. "Neměl bys jedno pro mě?" povídá. "Jel jsem za klukama, měli na mě čekat na nádraží, ale kde nic tu nic. Čekal jsem dlouho a teď v té tmě by se čert vyznal."

Poděkoval a připálil si větvičkou.

Nevím, jak dlouho jsme tak seděli, když jsem vstal, řekl, že jdu spát a zalezl do spacáku.

Seděl na pařezu a díval se do hasnoucích uhlíků.

Ráno jsem se probudil dřív než on. Budit ho nebudu, seženu radši nějaké dříví, abychom se mohli trochu ohřát a upachtit snídani. Od včerejška nezbyla ani větvička.

Když jsem se vrátil s náručí chrastí, úplně jsem ztuhl. Všechno pryč! Spacák, torna... Sakra, chlápka si pustíš k ohníčku, ani ho neznáš a von tě pak prachšprostě vokraďe!

Zapraskala větvička, zvedl jsem hlavu. Stál přede mnou jako včera, v každé ruce ešus.

"Skočil jsem pro vodu. Věci jsem odnesl támhle k těm smrčkům. Přes noc to zvlhlo a tam jde ranní sluníčko."

Stál jsem na peróně a on mi mával z okna.

Zvedl jsem ruku a zašeptal "Odpusť, kamaráde!"

Dewi

• OHEŇ •

Jdi a dívej se po krajině. A vyber si k tomu krajinu krásnou, abys pocítil ranní opar, polední praskání kvetoucí trávy a večerní žabí pobožnost. Až budeš dost unaven, vyhlédni místo pro oheň a pro sebe, a připrav ohniště; stav hnízdo pro dravého ohnivého ptáka. Udělej ho pečlivě, zem a kameny. Pozoruj své ruce a měj na mysli tuto chvíli: jsi tichým vetřelcem, který na své přání magickými gesty přivolává tmě srdce, dá pro tuto noc tomuto místu pocítit svou přítomnost a tuto ne bude zde žít – rozdělá zde oheň.

Připrav dřevo. Křehké větévky pro první hladový plamen a hranici pro ty ostatní, aby pták neumřel, neuletěl, abys tu nezůstal sám. Zhavé prstíky sevřou suchou kůru, zachvátí první sousto. Přilož, hadí jazyky se přikrčí a šlehnou, ovinou poleno srdce ožilo. Oheň – květina – rozkvétá a voní smolou, dýmem, horkou zemí a jídlem.

Oheň – pták – zpívá praskáním dřeva, oheň – kouzelník oživí stíny a dá tvé tváři krásu, tělu teplo a duši klid.

Oheň – chceš se mu podobat; nenasytně plápolat a přetavit v sobě existenci v život. Umíš ničit – ale umět i hrát a vést svým světlem. Být někomu tím kouzelníkem, tím volajícím a sžíravým cílem v temnotě, přítelem, pánem, sluhou. Tiše usnout, stát se vzpomínkou stále obnovovanou, vrátit se zemi a přírodě.

Inka

• VČERA V NOCI •

Včera v noci jsem postavil na louku

Prázdnou sklenku

Ráno byla plná rosy

Ptal jsem se rosy Kdo jsi

Odpověděla, že z půli radost a z půli žal

Já se znovu ptal

Odkud jsi

Odpověděla, že z nebe

A že ji vyplakaly k slunci

Pozemské děti

Stál jsem u ní dlouho

A díval se k slunci

Miroslav Břem

° PRAVDIVA POHÁDKA °

Bylo a je. Zemí středočeskou se vláčel ochmýřený skoro-muž. Vlastnil hudební nástroj, v němž jen znalci poznali kytaru. A on s ní byl pověstný u všech táborových ohňů. Maje zapovězeno zpívat ve všední den, aby jeho hlas nebyl zaměněn se sirénou "konec šichty" oznamující, vyžíval se zcela ve dny vandrovní.

Jednoho večera již zábava vážla a lid trampský kol ohně dřímал, on uchopil jeden ze svých tří akordů a prsty rytmicky drbaje spodek strun, začal pět. Národ trampský, nejsa plně při vědomí, jal se káti ze svých hříchů, domnívaje se, že troubí andělé k soudu poslednímu.

Leč pohled na trubadúra uvedl je do tvrdé pozemské reality. Planoucí líce, skromný porost na bradě, šlachovité, zkřížené noby v šortkách a ten hlas. Nikde neuslyšíte takovou kombinaci tónů, stupnic, barev, výšek a poloh v jediné, obyčejné písni. Lidé jsou povah různých. Ti, co vlastní hudební sluch, se chystali k soudci Lynči. Leč ostatní se zaujetím naslouchali akordu tvrdé G. A i ti, co již vícekrát slyšeli trubadúra a měli šok již dávno překonaný, se nerušeně oddávali spánku. Píseň střídala píseň. Co to? Nový akord! Ladné D! Skvělá árie! Hlas kclísá v nadoblačných výšinách. Lid šílí. Zpěvák také. Ale... Hlas se zlomil. Nebohť hrdina lomcuje zarezlou mechanikou kytary. On chce ladit!! Proč!?! "Kamarádi," zavzlyká, "já se slyšel! Já dostal hudební sluch! Jak to můžete poslouchat? Kam spěje slavný hudební národ?" Leč nadpřirozená síla jej nutí vzít kytaru a hrát. S tváří zkřivenou nepopsatelným utrpením mlátí do nikdy neladěné kytary. Trpí; jeho muka jsou strašná. Nemůže přestat hrát, neztratí svůj absolutní hudební sluch. Trpí za nespočet zničených hudebních sluchů svých posluchačů a následovníků.

Ríká se, že jej vysvobodí ten, kdo naladí jeho kytaru a naučí ho alespoň pět akordů.

- POTKALI SE DOCELA NÁHODOU -

Potkali se docela náhodou na jednom vandru. Ji napadlo pouze: "Bože, ten je ošklivej," jeho nenapadlo snad vůbec nic a oba se stáhli do svých ulitek...

Potom začali jezdit se stejnou partou. Párkrát vyjeli všichni, ale jednou se na smluvené místo dostavili pouze oni dva. Bloumali spolu po kopcích a lesích, a k večeru unaveně dopadli na skálu nad malým jezírkem. Klímbali nohama nad vodou, vyprávěli o vandrech a kamarádech, klábosili a taky trochu snili.

Pak se ale lišák Slunce, zbarvené do ruđa, postavilo za jejich záda a oni náhle spatřili na hladině svůj obraz. A oba současně si uvědomili, že z té rozčerené hladiny se nedívají dva lidé, ale pouze jeden.

Teď jezdí spolu a vozí si v očích kus toho jezírka.

Kolčava

- BRÁNA -

Brána

stála podepřena

stoletím,

gotickéj mundůr

plandal po opuce,

drolila své sny

při zvuku kroků sobotních večerů.

I zkamenělej trilobit

probouzel se

z věčného spánku,

když noc už měla na kahánku

a dvanáct apoštolů

v maskáčích promočených,

zpívalo mše probuzení

a s rosou spadlou do borůvčí

vcházeli mnozí,

aby pochopili...

Juan

• NORMÁLNÍ ZIMNÍ RÁNO •

Zastavil jsem se na vokraji lesa, abych vykouřil dýmku, když přijelo embéčko. Rodinka v zářivých větrovkách s jásotem sundávala ze střechy dvoje sáčky a začala řídit na malým vršíčku. "Copak, luftáci si spletli cestu, nebo vám nezbylo na Tatry? To je teda novina, zimní weekend pod Hřebenem!"

Pak udusali plac a rozložili jídelní kout. Už jsem chtěl jít pryč, když jsem si všimnul flekatýho psa. Soustředěně se plížil proti větru a vopatrně pokukoval po štangli salámu na vokraji stolu. Ještě deset kroků. Ještě pět... Hele, támhle je další. Vydešenej výkřik. A pes v mžiku zmizel za křovím. Lidičky se ženou za ním. Na scénu nastupuje pes číslo dvě. Výsměšně ňafne a tak-tacky míří na druhou stranu. Chvilí ho honili, pak je to přešlo. Ten se salámem pomalu zmizel v lese.

Pomalu se zvedám a chci jít. Jen tak náhodou narazím na stopy obou psů. Kupodivu nic nesežrali a běželi do lesů. Kapánek mě to zarazilo. "Copak tam dělaj, tak daleko voď lidí?" Lesy v těchle dobách jsou až moc mrtvý. A ticho až bodá do uší. Toulal jsem se celej den a nikoho jsem nepotkal. Až navečer vidím dole v údolí Jarního potoka vobeň. Rychle seběhnu dolů. Slyším kytaru, a tak udělám pár kroků a...

Pozdrav mi zamrznuv v hubě, dýmka vypadla do sněhu a já jen tupě zírám. Kolem vohně sedí asi patnáct psů různých ras, barev a odlišností, jeden hraje na kytaru, čuvač peče buřty, támhle jsou ti dva a ládujou se ještě s jinejma salámem a sborově kňučí jakousi píseň. Bernardýn vytáh fajfku z huby, vyštěk něco, co se podobalo pozdravu; tak jen neurčitě zavrčím v odpověď, a sednu si mezi ně.

Riki

CO TO JE, KDYŽ SE ŘEKNE : WESTERN

Western /agl. = západ/

- 1/ původně označení pro jeden z nejstarších a nejpopulárnějších žánrů dobrodružného filmu, dějově situovaný do doby kolonizace amerických západních území, tzv. Divokého západu. Voda široké produkce málo hodnotných komerčních děl vznikla i na tomto poli v 30. letech a po druhé světové válce řada děl umělecky významných /Fordovo Město bezpráví, Zinemanovo V pravé poledne aj./.
- 2/ nověji též označení pro tematicky obdobnou odrůdu dobrodružné literatury, vyznačující se schématy se silně zdůrazněným dramatickým konfliktem boje dobra proti zlu, stereotypními epizodami /pronásledování, střelba, dostihy, rodeo, bitka v krčmě, přepadení apod./ a scenerií podtrhující drsnost přírody. Rozlišují se dva základní typy literárního westernu: a) typ navazující na tradici dobrodružného románu J. F. Coopera /Poslední mohykan, Průkopníci/ a charakterizovaný převahou prvků epických a snahou o historické vystižení prostředí i doby; b) typ reprezentovaný zejména díly K. Maye a vyznačující se převahou senzačních prvků a tím, že historický rámec je jen záminkou pro rozvíjení dobrodružných dějů. Kromě těchto dvou linií zahrnuje western i masovou produkci tzv. indiánek a kovbojek, jež nakonec vyvolaly vznik dalšího, parodiického typu westernu /Limonádový Joe J. Brdečky/.

Zpracováno podle Slovníku literární teorie /Československý spisovatel Praha, 1984/

ZÁVĚREM

Na páté číslo Písmenek nám naší vlastní vinou dorazilo méně příspěvků, než obvykle. Po převzetí Trapsavce jsme se ale dostali k některým dnes již archivním materiálům. Z nich jsme toto číslo doplnili. Vyhovujeme tak současně i těm, kteří volali po uvádění kvalitnějších děl pro srovnání. Aby nebyl názor čtenáře již předem ovlivněn /předpokládáme, že Písmenka se čtou od začátku/ neuváděli jsme původ příspěvků. Činíme tak dodatečně, nechť si čtenář svůj názor případně, uzná-li za vhodné, popraví. Všechny příspěvky pocházejí z doby, kdy nevyházely sborníčky Trapsavce.

TÉ NOCI SVÍTILY HVEZDY	- 3. cena povídky pokročilých 1971
PIETA	- 1. cena povídky začátečníků 1971
ONTARIO	- Zlatý Trapsavec 1971
NOSTALGIE	- 1. cena poezie pokročilých 1971
CHLÁPEK	- 2. cena povídky pokročilých 1971
ZAŽÍVACÍ OHNĚ	- 1. místo poezie začátečníků 1973
PRAVDIVÁ POHÁDKA	- 3. místo povídky pokročilých 1973
OHEN	- 1. místo povídky začátečníků 1973
VCERA V NOCI	- Zlatý Trapsavec 1973
NORMÁLNÍ ZIMNÍ RÁNO	- 1. místo povídky pokročilých 1973
POTKALI SE DOCELA NÁHODOU	- 2. místo povídky začátečníků 1973
BRÁNA	- 2. místo poezie pokročilých 1973

Pokud si myslíš, že tato dílka mají /nebo nemají/ mít v Písmenkách místo, napiš nám o tom. Materiálů je zatím dost, v příštích číslech můžeme pokračovat, i když asi v menším rozsahu.

ADRESA REDAKCE :

KLUB MAXIMALISTŮ

POŠTOVNÍ SCHRÁNKA č. 67

280 02 KOLÍN

Vydává 11. MO SSM Kolín

Klub maximalistů

Odpovědný redaktor: Karel Čížek

Povoleno odborem kultury ONV Kolín

Povolovací číslo 0320403389

Náklad 100 výtisků